

Bezinning 716: God en de laatsten

Marcus 9,34-37 = 27 januari H. Angela Merici, 26 juni H. Lutgardis, heiligen

Het Woord

Ze kwamen in Kafarnaüm. Toen ze in huis waren, vroeg Hij hun: 'Waarover waren jullie onderweg aan het redetwisten?' Ze zwegen want ze hadden onderweg met elkaar getwist over de vraag wie van hen de belangrijkste was. Hij ging zitten en riep de twaalf bij zich. Hij zei tegen hen: 'Wie de belangrijkste wil zijn, moet de minste van allemaal willen zijn en ieders dienaar.' Hij pakte een kind op en zette het in hun midden neer; Hij sloeg zijn arm eromheen en zei tegen hen: 'Wie in mijn naam zo'n kind bij zich opneemt, neemt Mij op; en wie Mij opneemt, neemt niet Mij op, maar Hem die Mij gezonden heeft.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Jezus heeft amper een tweede maal zijn lijden, dood en verrijzenis aangekondigd (Marcus 9,31), of de leerlingen discuten onder elkaar wie van hen de grootste, de belangrijkste is. Jezus weet het en als goede rabbi stelt Hij daar een vraag over. Maar ze zwijgen: ze schamen zich. Dus zien ze in dat het fout zit.

Jezus ziet hier een groeikans voor de twaalf. De twaalf worden zelden genoemd in het Marcusevangelie. Het betekent dat Jezus hen aanspreekt als de toekomstige hoofdverantwoordelijken in de Kerk. Hij drukt hun een zeer belangrijk principe op het hart. De eerste zijn: het mag! Maar dan door de laatste te zijn en – ja, er volgt nog een tegenstelling met de eerste – door de dienaar, een slaaf van allen te zijn. En niet de hoogste eer zoeken. Op weg naar de kruisdood zoekt men niet de hoogste eer, maar de dienstbaarheid.

Jezus onderstreept dat principe met een sprekend gebaar. Een kind is in die tijd gemarginaliseerd, net zoals de vrouw, de slaaf en de zieke. Ook op religieus vlak telt het kind niet mee: het kent de Wet niet en kan niet echt discussiëren over de Wet. En juist omwille van die sociale en religieuze discriminatie en marginalisatie plaatst Jezus een kind in het midden en omarmt het. Hij draait – eens te meer – alles om.

En Hij gaat nog verder. Hij verbindt zichzelf met de gemarginaliseerde. En nogmaals gaat Hij verder. Hij verbindt God zelf met die marginale persoon. God verbindt zich met de kleinsten, met de laatsten, met de dienaren en de slaven. En keurt dus het zoeken naar de hoogste eer af.

Heel deze redenering heeft veel teweeg gebracht in de christelijke geschiedenis. Alhoewel: in het Westen is vooral de zorg voor de kind, en bij uitbreiding elke gemarginaliseerde mens, blijven hangen, wat uiteraard bijzonder waardevol is. Maar de verbinding met Christus en God is eerder mager. Het is nochtans de diepste motivatie voor een christen om voor de laatsten en de laagsten te zorgen: omwille van Christus en de Vader. Het sociale is er al. Nu nog het religieuze aspect versterken.

Het Woord in mijn leven

In welke groepen of milieus zoek ik (teveel) geëerd te worden? Hoe kan ik groeien naar dienstbaarheid? Is mijn liefde voor Christus en de Vader de hoofdreden om te zorgen voor gemarginaliseerde mensen? Leer ik uit fouten waar ik mij over schaam?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
U kent ons streven.
U weet wat ons beweegt:
zo vaak onszelf,
ons imago, onze eer.
Dank dat U ons nederig maakt
en altijd weer benoemt
tot dienaar, slaaf van allen.
De kleinste zijn
de anderen groot maken,
anderen gelukkig maken,
anderen de eer geven,
anderen eren en respecteren.
Want niemand, werkelijk niemand
mag gemarginaliseerd worden,
verworpen, geminacht, onteerd.
Verbind onze liefde voor U
met zorg voor de kleinsten.
Verbind onze liefde voor de Vader
met inzet voor de laatsten,
door zelf de laatsten te worden. Amen.

© Eric Haelvoet 2017